

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 155. An & qualiter translatio rerum ecclesiæ tanquam alienatio prohibita.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

presump. 112. num. 1. alique ab eo citati. Secundo, quod Prælatus nequeat sine solennitatibus juris transigere vel concordiam inire super rebus ab ecclesia possessis, ita ut vi transactionis ex earumve possessio tradantur seu in alium transferantur; cum per hoc alienetur jus quæsitum. *Pirh. b. t. num. 10. Delb. l. c. n. 3. § 4.* ubi etiam secus esse ait juxta probabilem de transactione super re nondum possessa ab Ecclesia. Quod verum videtur, si per transactionem nihil alienetur seu dimitatur, quod habet certò, sed solum, quod sub dubio sperabatur, remittitur pro alicujus rei certæ acquisitione, pro uttenent. *Quarant. v. alienatio. n. 20. Barbos. l. c. n. 63. Bonac. d. 3. q. 8. p. 4. num. 20. & alii apud Delb. vel etiam, ut ait Pirh. l. c.* Si per transactionem acquiratur possessio, quam nondum habebat, modò tamen per eam transactionem è contra jus nullum certum aut res certa cedatur, hoc enim si fieret, transactio videretur habere speciem aliquam permutationis. Et sic etiam posse regulares transigere sine solennitate super re litigiosa, utpote quæ, quia litigiosa, censetur nondum incorporata religioni, præsertim ad evitandas graves expensas in litem faciendas, cum Bordonò *resol. 27. n. 59.* ait *Delb. l. c. n. 5.* Tertiò, quòd fieri nequeat transactio sine solennitate juris super decimis futuris (intellige, quòd ad jus illas percipiendi) eò quòd talis transactio sit quædam alienatio & cessio juris acquisiti ad res futuras, habet *Delb. l. c. num. 6.* citatis *Quarant. cit. num. 10. Genuens. in pr. c. 60. num. 19. Ricc. decis. 41. § 46. & alii.*

Quæst. 154. *Anigitur etiam Prælatus sine solennitatibus repudiare nequeat legatum vel hereditatem oblatam Ecclesie?*

Resp. Quæstionem hanc tractatam ad *tit. 10. q. ult.* ubi quidem potissimum actum de consensu Capituli ad hoc requisito; extendunt tamen se etiam ibi dicta ad reliquas solennitates requisitas ad alienationem rei ecclesiasticæ; cum tota controversia fundetur in eo, num talis renunciatio rationem contineat alicujus alienationis. Quàm ferè problematicè tractat *Delb. c. 17. du. 6.* Dum post affirmativam, nimirum, quòd nequeat repudiare legatum, pluribus stabilitam, contrariam, nimirum, quòd possit repudiare, subjungit, & citatis pro ea plurimis, argumenta contra illam se adducta diluit. Inter quæ erat illud; quòd favore ecclesiæ talia relicta ipso jure transeant ad ecclesiam, etiam absque traditione juxta *L. fin. C. de SS. Eccles.* & quòd legatum in specie relictum transit à morte testatoris in Dominium legatarii absque eo, quòd necesse sit expectare aditionem hereditatis juxta *L. hujusmodi ff. de legatis. §. strictius.* Ad quòd respondet, transire talia ipso jure ad ecclesiam, non absolute, sed revocabiliter & conditionatè, nimirum, si legatario placuerit. Item illud, quòd Pupillus sine autoritate tutoris repudiare nequeat fundum sibi legatum, eò quòd rem suam repudiare nequeat. *L. magis puto. §. si pupillus. ff. de reb. eorum.* Ad quòd respondet assignando disparitatem, nimirum; quòd pupillo seu minori prohibita sit non solum alienatio bonorum, sed etiam ommissio lucri; Prælato verò solum prohibita sit alienatio lucri, non idem ommissio lucri. De cætero quidquid sit de hac controversia, convenire DD. in sequentibus ait. Primò, Prælatum quin & monasterium graviter peccare posse non

R. P. Leur. Jur. Can. Lib. III.

admittendo tale legatum vel hereditatem, nisi ex causâ valde rationabili id faciant. Prælatum quidem contra justitiam, utpote ex qua tenetur consulere utilitati monasterii: monasterium autem saltem contra caritatem aliamve virtutem, prodigè scilicet repudiando tale legatum vel hereditatem in damnum aliorum religiosorum succedentium, pro quo *loc. cit. num. 22. & 23.* citat *Bonacin. de contract. d. 3. quæst. 8. p. 4. num. 8.* Secundo, quòd possit ecclesia vel monasterium in hoc casu repudiati legati vel hereditatis petere & obtinere restitutionem in integrum utpote ei competens, quotiescunq; negligentia vel facilitate Prælati lasa fuit, ut *Gl. inc. auditis. de integ. restitu. v. restituimus.* pro quo citat *Covar. l. 1. var. c. 3. num. 10. & 11. Bonac. loc. cit. num. 38. Less. de Inst. l. 2. c. 17. du. 9. num. 66.* modò (ut limitant apud eundem. *Molin. de Just. tr. 2. d. 468. num. 14. Vasq. de rediv. c. 2. §. 2. du. 4. num. 39. Quarant. v. alienatio. num. 4. Sanch. de mat. l. 7. d. 4. num. 15. & alii*) res non fuerit acquisita alteri ecclesiæ, eò quòd tunc sit melior conditio ecclesiæ possidentis. Vel etiam potest agere contra Prælatum; quia is ex officio tenebatur prospicere utilitati ecclesiæ, juxta *c. quicumque 12. quæst. 4. Sanch. loc. cit.* Tertiò, quòd valida non sit repudiatio legati vel hereditatis facta sine solennitatibus juris, si facta sit in favorem illius, ad quem aliàs hereditas non pervenisset, sed solum pervenit ex eo, quòd Prælatus in gratiam illius repudiavit; idque, quia talis repudiatio non est pura repudiatio; cum fieri nequeat sine aditione hereditatis; Prælatus autem non possit validè sine solennitatibus juris hereditatem jam aditam repudiare; quippe hæc foret vera alienatio, seu juris quæriti in alium translatio, pro quo *Quarant. loc. cit. num. 23. & 43. & alii citant decis. Rotæ.*

Quæst. 155. *An & qualiter translatio rerum Ecclesie tanquam alienatio prohibita?*

Resp. Nomine alienationis prohibita sine solennitate in hac materia comprehenditur translatio bonorum, reddituum & jurium unius ecclesiæ particularis in alium ecclesiam. Unde Episcopus aliusve simili jurisdictione præditus. V. g. Abbas in ecclesiis pleno jure sibi subjectis, nequit agrum, prædium, jura aliasque res immobiles aut mobilia pretiosa unius ecclesiæ in aliam, etiam sibi subjectam, pro libitu suo transferre sine consensu utriusque ecclesiæ seu clericorum. uti hæc patent ex *c. non licet b. t. Pirh. b. t. num. 6.* Poterit tamen id ex causâ justa (qualis esset, dum una ecclesia egeret, & altera redditibus abundaret) accedente consensu Capituli. Ex ea etiam ratione, quòd ecclesiæ particulares (intellige, eidem Prælato vel monasterio subjectæ) sint veluti membra unius Ecclesiæ universalis, ideoque sibi invicem subvenire debent, sicut membra unius corporis. *Abb. in cit. c. non licet num. 5. Laym. in disp. Can. de reb. eccles. alien. thes. 4. Pirh. loc. cit.* Modò relinquuntur ecclesiæ, à qua fit translatio, quæ sufficiant Rectori & ministris illius & fabricæ. *c. penult. de his que sunt à Præl. quin etiam, ut citati AA. elemosynis erogandis in pauperes illius loci.* Sed neque suffragari amplius regularibus privilegia, vi quorum poterant monasterii unius bona

L

trans-

transferre in aliud, ut videre est apud Rodriq. *gg. reg. tom. 2. q. 125. a. 9.* & Peyrin. *tom. 1. privileg. Minor. in Constit. Julii II. n. 76.* utpote cessantia quoad hoc propter decretum S. Cong. dum in eo revocantur omnia privilegia regularium in ordine ad alienationes dictorum bonorum faciendas, ait Delb. *c. 17. du. 3. num. 12.* In specie autem, etsi Episcopus sine licentia Papæ ex justa causa tamen cum consensu Capituli transferre possit corpus seu reliquias sanctorum de ecclesia una in aliam; id tamen licite facere nequit, & fortè nec validè sine justa causa; quia est species alienationis, ut ait Fagn. *in c. ex eo. de reliq. & venerat. SS. num. 32.* Sed de hoc paulò post, ubi de rebus, quæ alienari possunt vel non possunt.

Quæst. 156. An & qualiter compromisso super rebus Ecclesiæ contineat alienationem prohibitam?

Resp. Compromissum tale sine solennitate juris fieri nequit; cum ex eo sequi possit alienatio seu translatio rei aut possessionis illius in alium. Wiestn. *b. t. num. 4.* ex ea ratione, quòd, qui de re liberè disponere, eamque alienare nequit, etiam super ea compromittere nequit, ut Abb. *in c. dilecti. de arb. cum communi.*

Quæst. 157. An in concessione per precarium, vel ad beneplacitum Ecclesiæ rei immobilis vel mobilis pretiosæ servande sint solennitates juris?

Resp. Cum Delb. *c. 18. du. 19.* citante Riccium *decis. 68. n. 74.* affirmativè, eò quòd per talem concessionem verè jus in rem transferatur in alium, & sic fit verè alienatio. Secus, si concedatur solus usus seu sola commoditas ad breve tempus, ita ut nullum dominium, nec directum nec utile transferatur. Quod ex eo confirmatur, quòd aliàs non possent sine incurfione censuræ aliarumque pœnarum. *Extrav. ambrosiæ.* commodari lampades, calices aliaque mobilia pretiosa ecclesiæ, quod est absurdum & contra praxin.

Quæst. 158. An & qualiter per unionem Ecclesiæ vel beneficii unius cum alio contingat alienatio, eaque solennitates juris requirant?

1. **R**esp. primò: unionem hujusmodi habere & esse speciem alienationis, conveniunt ferè AA. Rebuff. *in pr. benef. in reg. Cancell. 21. de unionib. gl. 11. num. 2.* Laym. *in disp. de reb. eccl. alien. thes. 3.* Pirh. *b. t. num. 7.* Delb. *c. 17. du. 13. n. 7.* juxta *c. tua. de his que sunt à Prælat. c. pastoralis. de donat.*

2. **R**esp. secundò: non potest fieri ab Episcopo sine solennitate juris. Quarant. *v. alienatio, num. 35.* & alii apud illum Delb. *l. c.* & nequidem adhibitis etiam solennitatibus unire ea sua aut Capitulari mensa, non obstante etiam in contrarium consuetudine immemoriali ut dictum *ad iii. 11.* Qualiter verò inter ceteras ab Episcopo aut etiam Legato Apostolico in faciendâ hac unione necessario requirendus consensus Capituli Cathedralis, & qualiter is ab eo præstandus, dictum quoque *ad iii. de his que sunt à Prælat.* Præter quem consensum inter solennitates has numeratur consensus illius Prælati vel Superioris, cui ecclesia unienda est subjecta, Gl. *in*

clem. 2. b. t. v. Rector; non tamen Rectoris ecclesiæ seu possessoris beneficii uniendo. *c. consultacionibus. de donat. Gl. cit. v. vocatus,* utpote cui nullum per hoc præjudicium creatur; cum non obstante unionem, ipse retineat ecclesiam vel beneficium, unioque effectum habitura non sit, nisi post mortem aut amissionem illius. Azor. *p. 2. l. 6. c. 28. q. 12. Sanch. l. 7. mor. c. 29. n. 171.* Barbof. *in collect. ad cit. clem. 2. num. 2.* Item requiritur vocatio collatoris beneficii uniendo; quia huic fit præjudicium, saltem in potestate providendi beneficium unitum. Abb. *in cit. clem. n. 5.* & si est patronatus, etiam patroni contentus, si est laicus. *cu. c. pastoralis.* Rebuff. *l. c. à n. 6.* Azor. *l. c. Pirh. b. t. num. 8.* Item, ut Episcopus, etiam cum consensu sui Capituli, uniat partem aliquam decimarum aliorumve reddituum alicujus ecclesiæ Parochialis vacantis alteri ecclesiæ vel præbendæ, requiritur insuper, ut illi ecclesiæ vacanti constituatur Curator vel Defensor, qui vicem Rectoris suppleat juxta *c. 1. b. t. in 6.* qui tamen non requiritur, dum Episcopus totam ecclesiam vacantem unit alteri juxta *clem. 2. b. t. disparitatem* hujus hanc assignat Gl. *incit. clem. v. defensor.* quòd per unionem totius ecclesiæ vacantis nulli fiat præjudicium; per unionem verò partis bonorum ecclesiæ vacantis magnum fiat præjudicium Rectori futuro, utpote cujus sustentatio per hoc minuitur. Barbof. *l. c. n. 13. & 14.* Pirh. *l. c.* De cætero ipse etiam Papaliter beneficia quæcunque unire possit ex causâ iustâ sine ullis aliis solennitatibus; cum plenissimam habeat in beneficalibus potestatem. *c. 2. de præbendis.* non solet tamen id facere, nisi priùs requisito consensu Episcopi seu Ordinarii & Capituli Cathedralis, vocatisque his, quorum interest; cum non solear juribus ecclesiarum derogare, & alienationes facere pro suo libitu. ita Pirh. *b. t. num. 9.* citato Laym. *ubi ante thes. 3.* Porro quod distulim hic de unionem beneficii, idem dicendum de dissolutione unionis & dismembratione ecclesiæ Parochialis, aut etiam reddituum illius alteriusve dignitatis, aut etiam suppressione de quo quoque vide dicta *ad iii. de his que sunt.*

Quæst. 159. An & qualiter Papa alienare possit res ecclesiasticas?

Resp. Certum est, Papam posse in casibus sibi licitis sine solennitatibus juris positivi res ecclesiasticas alienare tam Ecclesiæ Romanæ, quàm aliarum ecclesiarum inferiorum eo ipso, quòd quacunque lege humana sit superior. Item non subdi illum pœnis ejusdem juris positivi; cum legislator non teneatur quo ad vim coactivam & punitivam legibus suis aut Prædecessorum suorum. Adeoque non obstante *can. non liceat 12. quæst. 2.* quod est Symachi Papæ; cujus varias interpretationes vide apud Wiestner. *b. t. num. 17.* solo tamen jure naturali & divino prohibetur facere alienationes inutiles bonorum ecclesiæ, cum eorum non sit dominus sed supremus administrator, non ad dissipandum, sed ad dispensandum à Christo constitutus, ut cum communi & recepta doctrina. D. Tho. *2. 2. quæst. 10. a. 1. ad 7.* Laym. *l. 3. tr. 4. c. 10. n. 11.* Delb. *de immunit. eccl. c. 17. du. 27. n. 3.* & seq. qui etiam *à n. 6.* alstruit teneri illum ex prævio aliquo facto distribuere & alienare non nisi juxta mentem fidelium ea relinquendum & donantium, ita ut, si contra illam sine rationabili causa res unius ecclesiæ in aliam ecclesiam aliumve pium utam, vel etiam beneficium ab uno beneficiario in alterum transferat, alienatio talis sit quidem valida, non justa. Sed quidquid sit de hoc,